

A Fővárosi Ítéltábla a ... ügyvéd (fél címe 1.) által képviselt ... felperesnek a ... ügyvéd ... által képviselt alperes neve ... alperes ellenvállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. április 12. napján meghozott 24.G.41.585/2007/92. számú ítélete ellen az alperes részéről 94. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja azzal, hogy a felperes 10.500.000 (tízmillió-ötszázezer) forint után 2007. június 2. napjától a kifizetés napjáig a mindenkor jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot köteles megfizetni;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 (egymillió) forint + ÁFA másodfokú perköltséget;

megállapítja, hogy az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint jogorvoslati illetéket a Magyar Állam viseli.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes, mint vállalkozó és az alperes, mint megrendelő - közbeszerzési eljárást követően - 2006. szeptember 30. napján egyösszegű átalányáras fővállalkozói szerződést kötöttek. A szerződés 3.1., 3.2. és 4.2. pontjai szerint a felperes feladatát az alperes települési önkormányzati szilárd burkolatú közutak - ... út, ... út, ... út, ... köz - felújítása képezte I. osztályú minőségben, a közbeszerzési ajánlattételi felhívás II.21. pontjában foglalt mennyiségben, bruttó 68.068.500 forint

fix átalányárként meghatározott vállalkozói díj ellenében; a 3.4. pont értelmében a vállalkozó által elvégzendő munka oszthatatlan szolgáltatás.

A teljesítési határidő meghatározása körében az 5.1. pont úgy rendelkezett, a felperes a szerződés tárgyaként meghatározott munkákat 2006. év október hó 31. napjáig műszaki átadás-átvétel keretében köteles átadni; az 5.3. pont alapján a műszaki átadás-átvételi eljárást a teljesítési véghatáridő 5.1. pont szerinti időpontjáig le kell folytatni, az átadás-átvételi eljárás és készre jelentés között legalább három munkanapnak el kell telnie, de ezen előírt időszak a 10 munkanapot nem haladhatta meg.

A műszaki tartalmat a 6.1. pont akként határozta meg, hogy felperes a felhívásban megküldött árazatlan költségvetésben foglaltak szerinti építési munkákat a mindenkor hatályos jogszabályok, építészeti előírások, szabványok maradéktalan betartásával köteles elvégezni.

Az alperes vállalkozói díjfizetési kötelezettségét a felek a szerződés 7.4. pontjában az alábbiak szerint rendezték. „A vállalkozó által jelen szerződés szerint kiállított és megrendelő által igazolt számlái összegének kiegyenlítése halasztott fizetéssel, a számla kézhezvételétől számított 60 naptári napon belül történik, azzal, hogy a megrendelő a vonatkozó támogatási összeg - a finanszírozó szervezettől (Magyar Államkincstár) - számlájára beérkezik, a beérkezéstől számított 8 banki napon belül vállalkozó számláját kiegyenlíti”. Fizetési késedelem esetére a 8.3. pont a mindenkor jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamat fizetését írta elő.

A 8.1.a. pont szerint a felperes késedelmes teljesítése esetén az 5.1. pont szerinti teljesítési határidő napját követő minden naptári nap után 500.000 forint késedelmi kötbért tartozik fizetni, amelyet alperes jogosult a vállalkozói díjba beszámítani.

A 9.1. pont úgy rendelkezett, a teljesített munkákat a megrendelő képviselője (műszaki ellenőre) veszi át miután a vállalkozó írásban jelenti a megrendelő képviselőjének az elvégzett munkát és felszólítja a megrendelőt az átvételre; az átadás-átvétel a Ptk. 405. §-a szerint történik.

A 9.6. pont értelmében valamennyi munka hibátlan és hiánytalan teljesítését a teljesítésigazolási jegyzőkönyv igazolja. A 9.8. pontban a felperes 36 hónapra jótállási kötelezettséget vállalt. A 10.5. pont a vállalkozó számára építési napló vezetési kötelezettséget írt elő. A 10.6. pont rögzítette, hogy a vállalkozó a munkaterületet megtekintette és azt külön átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján a szerződő felek által egyeztetett időpontban a szerződés céljának teljesítésére átveszi. A 13.1. pont továbbá úgy rendelkezett, a munkaterület átadás-átvétele építési naplóban vagy egy külön jegyzőkönyvben kerül rögzítésre.

A 13.6. pont azt is kimondta, hogy a szerződés csak írásban, a felek cégszerű aláírásával, a Kbt. szabályaira figyelemmel módosítható.

A munkaterület átadására az építési naplóban rögzítetten 2006. év október 11. napján került sor.

2006. év október 31. napján a felperes képviselője a munkát készre jelentette, azonban az alperesi műszaki ellenőr építési naplóban rögzített kifogására tekintettel a felperes dolgozói további munkálatokat végeztek. A felperes 2006. november 4.

napján rögzítette az építési naplóban, hogy a munkálatokat befejezte, az utakat a forgalomnak átadta, az építési naplót a mai nappal lezárja.

2006. november 7-i kelettel az alperes polgármestere megbízta ... önkormányzati képviselőt, hogy a belterületi - perrel érintett - utak kivitelezésével kapcsolatban az alperest képviselje.

A felperes 2006. november 9-i keltezéssel minőségi tanúsítványt állított ki a ..., a ..., az ... és az ... köz utcákban végzett útfelújítási munkákra nézve. Az okirat egyebek mellett rögzíti, a burkolaterősítés 4,00 cm aszfaltréteggel történt, a szerződés szerint I. osztályú minőségben, a szabványoknak és az ütügyi műszaki előírásoknak megfelelően.

Az alperes 2006. november 10. napján teljesítésigazolást állított ki arról, hogy a szilárd burkolatú utak felújítása I. ütemét (... utca, ... utca, ... utca, ... köz) a felperes I. osztályú minőségben határidőre elvégezte, felperes jogosult a bruttó 68.068.500 forint vállalkozói díjra a számla benyújtására.

Az igazolás alapján a felperes a szerződés szerinti vállalkozói díjról 2006. december 1-i kelettel 2007. március 5-i fizetési határidő megjelöléssel kibocsátotta az ... számú számlát, mindösszesen 68.068.500 forint összegben.

A felperes számláját az alperes befogadta, azzal szemben kifogással nem élt, azonban 2007. március 26-án kelt levelében legkésőbb június hónap közepéig fizetési kötelezettségének átütemezését kérte a felperestől.

A felperes 2007. április 2. napján kelt válaszlevelében közölte az alperessel, nem áll módjában további jelentős fizetési átütemezést elfogadni, ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy az alperes a számlát 2007. április 15-ig kamatmentesen, 2007. május 15-ig késedelmi kamat felszámítása mellett egyenlítse ki.

2006 decemberében a felek az alperesi önkormányzati szilárd burkolatú közutak felújítására kötött „fővállalkozói szerződés 1. számú módosítása” megnevezésű megállapodást írtak alá, amelyben a közöttük 2006. szeptember 30-án létrejött fővállalkozói szerződésre, továbbá arra utalva, hogy a ... Tanács az általa kiírt pályázat kiegészítéseként a ... utca felújítását is engedélyezte, az alperes megrendelte, a felperes elvállalta „II. ütemben” a ... utcai szilárd burkolatú közút felújítását 13.764.800 forint egyösszegű átalányárként meghatározott vállalkozói díj ellenében, 2007. május 31-i teljesítési határidővel, egyebekben a 2006. szeptember 30-i szerződésben foglaltakra utalva.

A ... utcai útfelújítási munkákra felperes a fővállalkozói díjjal azonos alvállalkozói díj mellett az ... Zrt.-vel kötött alvállalkozói szerződést.

Az ... Zrt. a felperes alvállalkozójaként az alperes képviseletében eljáró ... utasítása alapján és a vele egyeztetett műszaki tartalommal a ... utca útfelújítása helyett a szilárd útburkolattal nem rendelkező ... és ... utcák szilárd útburkolatának kivitelezését végezte el.

Az alperes 2007. április 25-i kelettel teljesítésigazolást állított ki arról, hogy az önkormányzati szilárd burkolatú utak felújítása II. ütemében felperes a ... utca felújítását a fővállalkozási szerződés szerint I. osztályú minőségben, határidőre elvégezte, így a felperes jogosult a 13.764.780 forint vállalkozói díjról a számla benyújtására.

Az igazolás alapján a felperes 13.764.780 forint összegű vállalkozói díjról 2007. május 4. napján 2007. július 3-i fizetési határidővel állította ki számláját az alperes részére.

A felperes által kiállított számlák alapján az alperes 2007. június 1-jén 41.916.090 forintot utalt át a felperesnek.

Időközben 2007. március 14. napján a ... Tanács támogatási szerződést kötött az alperessel a települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat felújításának támogatására.

A szerződés 1. pontja szerint a támogatással érintett fejlesztés helye az alperesi községben a ... út, ... út, ... út, ... köz és ... út, a költségirányzat 81.833.300 forint, melyhez a szerződés értelmében a támogató 39.917.200 forint összegű vissza nem térítendő támogatást nyújt.

A 9.bb. pont szerint a szerződés megszűnik, ha a kedvezményezett az igénylés, illetve a pályázat benyújtásakor az igénylést, illetve a pályázat szakmai, pénzügyi tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis adatot szolgáltatott, a 9.bd. pont értelmében továbbá akkor is, ha a módosított 217/1998. (XII.30.) Kormányrendelet 87. §-ában előírt bejelentési kötelezettség egy hónapon túli késedelmet szenved.

A ... Tanács képviselőjében eljáró ... Kht. munkatársai 2007. június 27. napján utóellenőrzést tartottak az alperesnél a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésével összefüggésben. Az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvben egyebek mellett rögzítették, hogy a támogatott fejlesztés elszámolásában szereplő műszaki tartalom és a helyszínen lemerített műszaki tartalom eltérést mutatott; a ... utcai felújítással kapcsolatban a közbeszerzési dokumentációt az alperes nem bocsátotta az ellenőrzést végzők rendelkezésére.

2007. július 3. napján a támogató képviselői újabb utóellenőrzést tartottak. A felvett jegyzőkönyv szerint az I. ütemben felújított útfelületek 11.072 négyzetmétert tettek ki, ugyanakkor a pályázat pénzügyi elszámolása szerint megvalósított mennyiség 17.652 négyzetméter volt, mely magában foglalta a ... utca felújítását is; a pályázatban szereplő ... utca útfelújítása ténylegesen nem valósult meg és e körben közbeszerzési eljárást sem folytattak le; az ellenőrök véleménye szerint az útfelújítás nem felel meg a felperes által kiadott minőségi tanúsítvány szerinti I. osztályú minőségnek.

A ... Tanács 2007. december 14-i ülésén meghozott ... határozatával úgy döntött, az alperes támogatási szerződésének teljes támogatási összegét (39.917.200 forintot) visszavonja, a támogatási szerződéstől annak 9.bb. és bd. pontja értelmében eláll, amiről az alperest 2007. december 19. napján kelt levelében tájékoztatta.

A felperes a 2007. július 31-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban előterjesztett keresetében az alperest 39.917.190 forint vállalkozói díj, továbbá 33.203.808 forint után 2007. március 5-től, míg 6.713.382 forint után 2007. július 3-tól a kifizetés napjáig járó, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni. Kereseti hivatkozása szerint a felperes az alperessel megkötött megállapodásokban vállalt kötelezettségeit a szerződés szerinti mennyiségben és minőségben maradéktalanul teljesítette, ennek tényét az alperes az általa kiállított teljesítésigazolásokban elismerte; a teljesítésigazolások alapján kiállított felperesi számlákat az alperes mindenféle kifogás nélkül befogadta és részben ki is egyenlítette.

A felperes továbbá állította, miután az I. ütemre 2006 szeptemberében megkötött fővállalkozói szerződés Ptk. 405. § (3) bekezdése szerinti teljesítése 2006. november 10-én az alperes által igazoltan megtörtént, a szerződés teljesítésére tekintettel a 2006 decemberében megkötött újabb megállapodás nem a korábbi szerződés módosításaként, hanem új, önálló szerződésként értelmezendő. Kétségtelen, hogy a 2006 decemberi megállapodás tárgyát a ... utca útfelújítása képezte, valójában azonban a felek akarata az ... és a ... utcák útburkolatának kivitelezésére irányult, ennek megfelelően az alperes képviselőjében eljáró ... utasításai szerint a Ptk. 392. §-a alapján az írásbeli szerződéstől eltérően a ... és az ... utcában készült el az aszfaltburkolat. Az alperes a szóban módosított vállalkozási szerződés alapján megvalósult II. ütem kivitelezési munkáinak ellenértékét is köteles megfizetni. E körben alaptalanul hivatkozik az alperes arra, hogy a II. ütemben ténylegesen megvalósult aszfaltozási munkákat felperes ingyen vállalta volna.

A felperes véleménye szerint továbbá az a körülmény, hogy a II. ütem vonatkozásában a szerződéskötésre esetlegesen a Kbt. szabályainak megsértésével került sor, a felek között létrejött vállalkozási szerződést nem teszi érvénytelenné, azt a Kbt. 306. § (6) bekezdése alapján a Ptk. rendelkezései szerint kell elbírálni.

A II. ütemre kötött szerződés esetleges érvénytelensége esetén felperes véleménye szerint alperes az elvégzett munkák ellenértékét a Ptk. 361. §-a alapján jogalap nélküli gazdagodás címén tartozik megfizetni.

A felperes véleménye szerint továbbá miután a felek megállapodása szerinti utcák aszfaltozása maradéktalanul megvalósult, a szerződésben átalánydíjként meghatározott vállalkozói díj fizetési kötelezettsége alól az alperes mennyiségi kifogásai esetleges megalapozottsága esetén sem mentesülhet, ugyanakkor az alperes mennyiségi kifogásait az általa kiállított teljesítésigazolások cáfolják.

A késedelmi kamatigény kezdő időpontját felperes a számlák esedékességének időpontjában jelölte meg.

Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte. Állította, felperes az I. ütemet nem a szerződés szerinti mennyiségben és minőségben teljesítette, a ... utca felújítását pedig egyáltalán nem végezte el. A mennyiségi hiányokat a támogatási szerződés teljesítésével összefüggésben folytatott

ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvek bizonyítják, továbbá a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az is egyértelműen megállapítható, hogy a padka kialakítása, a kátyúzás, a süllyesztett szegély nem I. osztályú kivitelezése mellett az aszfalt vastagsága is elmaradt a fővállalkozási szerződés rendelkezései szerint irányadó szabványban előírt 4 cm-es vastagságtól. A mennyiségi és minőségi hiányosságokra tekintettel felperest az I. ütem után nem illeti meg további vállalkozói díj.

Az alperes véleménye szerint a II. ütem egyáltalán nem került megvalósításra, a felperes alaptalanul állítja azt, hogy az alperes utasította a ... utca helyett az ... és a ... utca útburkolatának elkészítésére, mert ezeknek az utcáknak a leaszfaltozását a felperes ingyen vállalta. A 2006. decemberi szerződés, illetve annak a felperesi előadás szerinti szóbeli módosítása az alperes véleménye szerint érvényesen egyébként sem jött létre, mivel a Kbt. rendelkezéseibe ütközik, e szerződés alapján a felperest ezért sem illeti meg vállalkozói díj.

Az alperes a 2006. szeptember 30-i fővállalkozói szerződés 7.4. pontjára hivatkozással azt is állította, fizetési kötelezettsége azért sem áll fenn a saját erőt meghaladóan a felperessel szemben, mert a támogatás összegéhez nem jutott hozzá, továbbá erre figyelemmel fizetési késedelembe sem eshetett.

Az alperes arra hivatkozással, hogy az I. ütem átadás-átvételére a 2006. szeptember 30-i fővállalkozói szerződésben rögzített 2006. október 31-i teljesítési határidő helyett 10 napos késedelemmel csak 2006. november 10-én került sor, késedelmi kötbér címén napi 500.000 forint, összesen 5.000.000 forint összegben beszámítási kifogást terjesztett elő a felperessel szemben.

Az alperes 2008. március 31-én viszontkeresetet is előterjesztett. Utóbb többször kiegészített, módosított viszontkeresetében a felperest a Ptk. 339. § (1) és 344. § (1) bekezdése alapján kártérítés címén 19.958.600 forint és 2007. december 28. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére, továbbá a Ptk. 248., 305. és 306. §-a alapján hibás teljesítésből eredő árleszállítás címén 31.571.602 forint megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperes kártérítési igényét arra alapította, hogy a 39.917.200 forint összegű támogatástól részben a felperes azon jogellenes, szerződésszegő magatartásával okozati összefüggésben esett el, hogy felperes a szerződésben vállalt kötelezettségét az I. ütem vonatkozásában nem a szerződés szerinti mennyiségben és nem I. osztályú minőségben teljesítette. A támogatás visszavonása alperesnek a támogatási összeggel azonos kárt okozott, amelynek 50%-át közrehatására figyelemmel a felperes kártérítésként köteles megfizetni részére, a késedelmi kamattal együtt; a kamatfizetés kezdő időpontja a támogatás visszavonásáról szóló levél alpereshez érkezésének napja.

Az árleszállítási igény vonatkozásában az alperes a perben kirendelt igazságügyi szakértő által előterjesztett szakértői vélemény 2011. október 10-én benyújtott II. számú kiegészítésében foglaltakra utalva állította, annak következtében, hogy a felperes nem a szerződésben előírt 5 cm vastagságban készítette el az aszfaltburkolatot, az I. ütem kivitelezése során, a felperesi munkamennyiség tételes felmérése alapján 31.571.602 forint összegű árleszállításra tarthat igényt.

A felperes a beszámítási kifogás és a viszontkereset elutasítását kérte.

A beszámítási kifogással összefüggésben felperes elsősorban a kötbérigény elévülésére hivatkozott; továbbá azt állította, a 2006. október 31-i készre jelentéssel határidőben teljesített; hivatkozott továbbá arra is, hogy az alperes csak 10 nappal a lehetséges munkakezdési időpont után adta át a munkaterületet, ennek megtörténtéig pedig a Ptk. 393. §-a alapján felperes jogszerűen tagadhatta meg a munkavégzést, a 10 napos késedelem ezért nem róható terhére, az alperesi kötbérigény egyebekben a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakra tekintettel is alaptalan.

A viszontkereset vonatkozásában az alperesi kárigénnyel szemben a felperes állította, az alperes kizárólag saját felróható magatartása következtében esett el a támogatástól. Az I. ütem vonatkozásában a munka teljes körű kivitelezéséhez szükséges mennyiséget meghaladó mennyiségeket tüntetett fel alperes az ajánlati felhívásban, a felperesi ajánlat e mennyiségek alapul vételével készült, ugyanakkor az I. ütembe tartozó utcák útburkolatának felújítása maradéktalanul megtörtént, amit az alperes által kiállított teljesítésigazolás is bizonyít. A felek között létrejött átalánydíjas szerződésre tekintettel pedig nincs jelentősége a ténylegesen elvégzett munkamennyiségnek. A II. ütem vonatkozásában a felperes azt hangsúlyozta, a Kbt. rendelkezései kizárólag az alperesre irányadóak, így csakis az alperes terhére róható, hogy a II. ütemre vonatkozó szerződés megkötése során az alperes nem tartotta be a Kbt. rendelkezéseit, illetve hogy a szerződés tárgyát nem a valóságnak megfelelően tüntette fel.

Az árleszállítási igény megalapozatlansága körében a felperes ugyancsak azt hangsúlyozta, a teljesítésigazolásban alperes a munka hibátlan teljesítését is elismerte, az ezt követően esetlegesen tapasztalt hibákra nézve elmulasztotta a Ptk. 307. § (1) és (3) bekezdése szerinti közlési kötelezettsége teljesítését, egyebekben pedig a per során maga az alperes nyilatkozott úgy, hogy a hibás teljesítés ténye már a kivitelezés során is ismert volt előtte, ennek ellenére alperes a teljesítésigazolást jogfenntartó nyilatkozat nélkül adta ki, igényérvényesítése ezért a Ptk. 316. § (1) bekezdése alapján is kizárt.

Az elsőfokú bíróság széleskörű tanú- és szakértői bizonyítást folytatott, továbbá beszerezte a ... Tanácstól a perbeli kivitelezési munkák támogatásával kapcsolatos iratokat.

Az elsőfokú bíróság 2012. április 12. napján kelt 24.G.41.585/2007/92. számú ítéletével az alperest a felperes részére 39.917.190 forint és ebből 33.203.808 forint után 2007. április 16. napjától, 6.713.382 forint után 2007. július 4. napjától a kifizetésig a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő kamat, valamint 3.214.844 forint perköltség megfizetésére kötelezte; továbbá a felperest az alperes részére 10.500.000 forint, míg az államnak külön felhívásra 183.300 forint eljárási illeték megfizetésére, az alperest pedig a felperesnek további 955.023 forint viszontkereseti perköltség megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította, továbbá úgy rendelkezett, a fennmaradó illetéket az állam viseli.

Ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság a felperesi kereset vonatkozásában tényként állapította meg, hogy az I. ütem és a II. ütem tekintetében egyaránt fix áras átalánydíjas szerződés jött létre a peres felek között.

A II. ütemre nézve a tanúvallomások és az okirati bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság arra vont következtetést, hogy ... az alperes polgármestere helyett és nevében jogosult volt eljárni, szerződéses tárgyalásokat folytatni, a szerződés módosításakor megállapított műszaki tartalom pedig megvalósult.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések, így a Kbt., az 1992. évi XXXVIII. törvény és a 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet előírásai a döntési eljárásokra, illetve a költségvetési szervek kötelezettségvállalására irányadóak, e szervekre nézve kötelezőek, a közbeszerzési eljárások szabályainak megsértése ezért a felperest nem érintette. Egyebekben pedig a szerződésmódosítás szerinti tartalom az alperes által igazoltan megvalósult. Mindezekre tekintettel a felek között a II. ütemre kötött szerződésre a Ptk. 217. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak sem voltak alkalmazhatók.

Az indokolás szerint miután a szerződésben meghatározott munkák teljesítése, az aszfaltburkolat kivitelezése mindkét ütem esetén a szerződés szerinti valamennyi utcában az alperes által kiállított teljesítésigazolásokban rögzítetten megtörtént, a szerződés szerinti fix átalánydíjas elszámolásról pedig a felek nem térhetnek át tételes elszámolásra, a Ptk. 198. § (1), 201. § (1), 277. § (1) bekezdésében, továbbá 389. §-ában, 395. § (1) bekezdésében és 402. § (1) bekezdésében foglaltakra, valamint az átalánydíjas szerződések elszámolása körében kialakult bírói gyakorlatra tekintettel az alperes mennyiségi kifogásainak figyelembevételére nem volt lehetőség.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes beszámítási kifogása - annak ellenére, hogy a Ptk. 296. § (1) és 297. § (2) bekezdése alapján nincs jogszabályi akadálya az elévült kötbérigény beszámítási kifogás útján történő érvényesítésének - azért nem vezethetett eredményre, mert a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan az alperes részéről a munkaterület átadására 10 napos késedelemmel került sor, aminek jogkövetkezményeit az alperes tartozik viselni, nem háríthatja át a felperesre, így a Ptk. 302. § b) pontjában és 303. § (3) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel felperes terhére a Ptk. 246. §-a szerinti kötbérfelelősséget megalapozó késedelem nem volt megállapítható.

Mindezekre tekintettel az alperes köteles megfizetni felperesnek a kivitelezési munkák ellenértékét, e kötelezettsége teljesítése alól a Ptk. 4. §-ában foglaltakra figyelemmel arra hivatkozással sem mentesülhet, hogy saját felróható magatartása következtében elesett a támogatási összegtől, illetve e körülmény a fizetési késedelem kimentésére sem alkalmas.

Ugyanakkor, miután felperes az I. ütem vonatkozásában 2007. április 15-ig kamatmentes fizetési póthatáridőt biztosított az alperes számára, 33.203.808 forint után felperes csak 2007. április 16-tól tarthat igényt késedelmi kamatra; ezt meghaladóan pedig a II. ütemre kiállított számla esedékességét követő időponttól jár a késedelmi kamat.

Az alperesi viszontkeresetre nézve az elsőfokú bíróság a Ptk. 339. §-ában foglaltakra utalva kifejtette, a perbeli kivitelezési munkákra a támogatást nyújtó szervezettel az alperes kötött támogatási szerződést, az abban foglaltak

teljesítéséért a 295/2005. (XII.23.) Korm. rendelet szabályai és az 1992. évi XXXVIII. törvény 62. § (2) bekezdés b) és d) pontjában foglaltak szerint kizárólag az alperest terhelte helytállási kötelezettség a támogatóval szemben. A közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartása ugyancsak kizárólag az alperes feladatát képezte, azok megsértéséért kizárólag az alperes felel a felperes magatartásától függetlenül. Mindezekből következően alaptalanul hivatkozik az alperes arra, hogy a felperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben érte kár, ezért a kártérítési igény tekintetében a viszontkereset elutasításának volt helye.

Az I. ütem kivitelezésével kapcsolatos hibás teljesítésből eredő árleszállítási igényre nézve az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tényként állapította meg, hogy a felperes a 4 cm vastagságú útburkolat kivitelezését vállalta. A perben kirendelt Erős András okleveles építőmérnök igazságügyi szakértő kiegészített szakértői véleményét ítélezése alapjául elfogadva az elsőfokú bíróság ugyancsak tényként állapította meg, hogy a felperes által kivitelezett útburkolat vastagsága a mérési jegyzőkönyvek tanúsága szerint nem érte el a 4 cm-t, az ebből eredő értékcsökkenésre tekintettel az alperesi árleszállítási igény 10.500.000 forint összegben megalapozott.

A perköltségről a kereset vonatkozásában a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú bíróság, és ennek megfelelően kötelezte az alperest a 900.000 forint kereseti illeték, valamint ezen felül a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerint megállapított, az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére. A viszontkereset vonatkozásában az ítélet indokolása a Pp. 81. § (1) bekezdésére utalva rögzíti, az alperes 20,37%-ban lett pernyertes, ezért az általa összesen 492.000 forint összegben előlegezett szakértői díjra, valamint az ügyvédi munkadíjra tekintettel az alperes további 955.023 forint perköltséget tartozik megfizetni. Az elsőfokú bíróság továbbá a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján kötelezte felperest a 183.300 forint összegű viszontkereseti részilleték állam javára történő megfizetésére, meghaladóan pedig úgy rendelkezett, hogy a viszontkereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet keresetnek helyt adó, valamint a viszontkeresetet elutasító rendelkezéseivel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatásával a felperes kereseti kérelmének teljes elutasítását és a felperes viszontkeresete szerinti marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Az árleszállítás jogcímén előterjesztett viszontkereseti kérelmével összefüggésben keresetét a járulékokra kiterjesztette, melynek keretében kérte, hogy az ítéltábla kötelezze a felperest a marasztalási összeg után 2007. június 2. napjától a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő késedelmi kamat megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben az alperes hangsúlyozta, a perben mindvégig vitatta, hogy a ... utca helyett megrendelést adott volna az ... és a ... utcák útburkolatainak kivitelezésére; e körben továbbra is állította, a felperes

ingyen felajánlotta az útburkolat elkészítését, amit az alperes elfogadott, amint azt az elsőfokú eljárásban 16/A/7. és 16/A/8. alatt csatolt okiratok is bizonyítják. A felperes ezzel szemben nem bizonyította azt, hogy ezen utcák tekintetében visszerhes szerződés jött volna létre a felek között, ezért ebben a részében mindenképpen megalapozatlan a vállalkozói díj iránti követelés.

Az alperes továbbá állította, a felperest nem illeti meg vállalkozói díj, mert téves a szakértői vélemény és annak alapján az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a mért aszfaltvastagságból átlagot kell számítani, az értékcsökkenést pedig ezen átlag és a felperes által vállalt vastagság arányszámából kell kiszámítani. A legtöbb mérési ponton ugyanis 2 cm a burkolat vastagsága, ami azt jelenti, hogy a felperes által elkészített útburkolat használatra alkalmatlan. Ennek bizonyítására az alperes fényképfelvételeket csatolt, amelyek véleménye szerint cáfolják a szakértő azon megállapítását, hogy nincsenek hibás útfelületek, továbbá valószínűsítik annak tényét is, hogy a fennálló hibák a nem kellő útburkolat vastagság miatt keletkeztek.

Az alperes azt állította, a csatolt fényképfelvételek - amelyekből látszik, hogy a felperes által épített útburkolat több helyen kátyús, letöredezett - az elsőfokú ítélet meghozatala után jutottak tudomására, továbbá az elsőfokú ítélet jogszabálysértő voltának alátámasztására irányulnak, ezért a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján bizonyítékként a másodfokú eljárásban is előterjeszthetők.

Az alperes további szakértői bizonyítás lefolytatását indítványozta arra nézve, hogy a felperes által elvégzett munkák egyáltalán alkalmasak-e bármiféle útfelület kialakítására, illetve, hogy a hibák az aszfalt nem kellő vastagságából keletkeztek, szükséges-e a teljes útburkolat cseréje.

Az alperes a perbeli fővállalkozási szerződés 7.4. pontjára hivatkozással továbbra is állította, a támogatás folyósítása hiányában nem esett késedelembe, ezért tévesen kötelezte az elsőfokú bíróság késedelmi kamat megfizetésére.

A beszámítási kifogással összefüggésben az alperes állította, a felperes bármikor elkezdhetette volna a munkákat a szerződés aláírását követően, ezért a munkaterület átadásával nem esett késedelembe, az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontja téves.

Az árleszállítás összecszerűsége körében az alperes állította, az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg az árleszállítás összegét 10.500.000 forintban, a szakértői vélemény 89. sorszám alatti III. számú kiegészítése 3. oldalának utolsó sorában ugyanis a szakértő 4 cm-es útburkolat vastagságból kiindulva 25.500.252 forint összegben állapította meg az árleszállítás indokolt mértékét.

A támogatással összefüggő kártérítési igényrel kapcsolatosan az alperes megismételte az első fokú eljárásban tett nyilatkozatait, hangsúlyozva, a támogatás megvonására két okból került sor. Egyrészt azért, mert a ... utcában elmaradt a burkolat felújítás, ami az alperes saját felróható magatartásának következménye. A támogatás megvonására vezető másik ok azonban az volt, hogy a felperes nem I. osztályú minőségben teljesített, következésképpen az alperest ért kárral összefüggésben felperest 50% mértékű közrehatás terheli, így köteles kártérítés jogcímén a felperest ért teljes kár 50%-ának megtérítésére.

A perköltség körében az alperes önálló fellebbezést terjesztett elő. Kifejtett álláspontja szerint a perben szakértő kirendelésére a felperes hibás teljesítésének bizonyítása körében került sor, a szakértő költségét egészben az alperes

előlegezte, a hibás teljesítés ténye a peres eljárás során bizonyítást nyert, ennek továbbutalásaként téves a viszontkeresettel összefüggésben az elsőfokú bíróság határozata a perköltség körében is, amikor 955.023 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A felperesi keresettel összefüggésben kiemelte, hogy az alperest nem mentesíti vállalkozói díj fizetési kötelezettsége alól az a tény, hogy a támogatástól elesett.

Az alperesi viszontkeresettel összefüggésben kiemelte, hogy az értékcsökkenés mértékét a perben beszerzett szakértői vélemény egyértelműen meghatározta a burkolatvastagság hiányossága kapcsán, következésképpen a marasztalási összeg felemelése nem indokolt. Az alperes a peres eljárás megindításáig hibás teljesítés miatt nem tett bejelentést a felperes felé.

A kötbérigénnyel összefüggésben kiemelte, hogy az alperes 10 napos késedelemmel adta át a munkaterületet a felperesnek, így alappal kötbérigényt nem támaszthat.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és az ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül és a fellebbezést az alábbiak szerint túlnyomó részben megalapozatlannak találta.

Felperes a keresetében érvényesített vállalkozói díjkövetelését arra a alapította, hogy az alperessel 2006. szeptember 30-án megkötött vállalkozási szerződés szerinti négy (... , ... , ... , ... köz) utca, mint I. ütem, továbbá a 2006 decemberében írásban megkötött, utóbb szóban módosított szerződés szerinti további két utca (... , ...) mint II. ütem útburkolat felújítási, illetve kivitelezési munkáit szerződés szerinti mennyiségben és minőségben elvégezte, alperes azonban vállalkozói díjfizetési kötelezettségének csak részben tett eleget.

Az alperes az I. ütem vonatkozásában arra hivatkozással vitatta a felperes vállalkozói díjkövetelését, hogy felperes az útburkolat felújítást nem a szerződés szerinti mennyiségben és minőségben végezte el, ezért a teljes vállalkozói díjra nem tarthat igényt.

A II. ütemmel kapcsolatos felperesi vállalkozói díjköveteléssel szemben az alperes arra hivatkozott, hogy a felek a ... utcában végzendő útépitési munkákra kötöttek szerződést, ebben az utcában azonban a felperes munkát nem végzett. Az ... és ... utca útburkolatának kivitelezéséért azért nem jár vállalkozói díj, mert erre a két utcára érvényesen nem jött létre vállalkozási szerződés az eredeti, ... utcára szóló szerződést nem módosították érvényesen, szerződésmódosítás szóban sem történt, amennyiben mégis, úgy nem érvényes; egyebekben e két utca aszfaltozását a felperes 16/A/7. alatt csatolt írásbeli felajánlása alapján ingyenesen végezte.

Az alperes beszámítási kifogás útján késedelmi kötbérigényt is érvényesített, viszontkeresetében pedig kártérítés és árleszállítás jogcímén kérte a felperes marasztalását.

Az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta mindenekelőtt azt, hogy a felek között létrejött-e vállalkozási szerződés, amennyiben igen, úgy milyen tartalommal.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek mind az I., mind a II. ütemben megvalósult útburkolat-kivitelezési munkákra érvényes, átalányáras fővállalkozási szerződést kötöttek. Az I. ütem vonatkozásában a szerződés létrejötte nem volt vitás a felek között. A II. ütem tekintetében pedig a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy bár a 2006. decemberi írásbeli szerződés szerint a szerződés tárgyát a ... utcai útburkolat felújítása képezte, a felek tényleges, valós ügyleti akarata az ... és a ... utcák szilárd útburkolatának megvalósítására irányult; ezen utcákban a kivitelezés a felek tényleges, valós ügyleti akaratának megfelelően, az alperesi önkormányzat képviseletében a polgármestertől kapott meghatalmazás alapján eljárásra jogosult ...fel történt szóbeli egyeztetés, megállapodás szerint történt. Alapítván hivatkozik ezért az alperes arra, hogy a II. ütemben megvalósult utcák kivitelezési munkáira nem volt szerződés a felek között.

A perben rendelkezésre álló bizonyítékok az alperes azon védekezését sem támasztják alá, hogy azért nem jár vállalkozói díj a második ütemben elvégzett munkák után a felperesnek, mert a munkálatok elvégzését ingyenesen vállalta.

Ezen alperesi állítással szemben a tanúvallomások (... , ... , ... , ...) alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a felperes a II. ütem ingyenes kivitelezésére nem vállalt kötelezettséget, illetve a felek között erre nem jött létre megállapodás.

Az ítélet tábla e körben kiemeli, tanúvallomásában a polgármester meghatalmazása alapján korábban az alperes képviseletében eljáró ... is úgy nyilatkozott, hogy 2006 novemberére kiderült, nem lesz ingyenes az ... és a ... utca felújítása, és miután a tanú sokallta a felperesi árajánlatot, az alacsonyabb vállalkozói díj érdekében tárgyalta közvetlenül az ... Zrt. képviselőjével, az ... Zrt. mint a felperes későbbi alvállalkozója pedig 13.700.000 forint vállalkozói díj fejében vállalta a második ütemhez tartozó két utca aszfaltozását.

Az egybehangzó tanúvallomások zárt logikai láncot alkotnak és így bírói bizonyossággal igazolják a második ütemhez tartozó utcákkal összefüggő aszfaltozási munkálatok visszterhes jellegét.

Az a körülmény, hogy a 2006. decemberi megállapodás megkötésekor, illetőleg annak szóbeli módosításakor az alperes nem a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény eljárási szabályai szerint járt el, a vállalkozási szerződés érvényességét nem érinti, amint arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott.

Kétségtelen, hogy a 2006. decemberi szerződésben a felek a nem szabályozott kérdésekben visszautaltak a 2006. szeptember 30-án megkötött, a kivitelezés

teljesítésével 2006 novemberében megszűnt szerződésben foglaltakra, amely a szerződés módosítására írásbeli alakot írt elő. Az írásbeliség hiánya azonban az elsőfokú bíróság által ugyancsak helyesen kifejtettek szerint a szerződésmódosítás érvényességére szintén nem hatott ki.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek között az I. és a II. ütemre egyaránt érvényes, fix átalányáras fővállalkozási szerződés jött létre.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor ezt állapította meg, hogy a felperes részéről a szerződés teljesítése az I. és a II. ütem tekintetében egyaránt megtörtént.

Az I. ütem vonatkozásában az alperes teljesítésigazolás kiállításával igazolta a hiánytalan és hibátlan kivitelezés megtörténtét.

Az alperes mennyiségi kifogásai a felek közötti szerződés átalánydíjas jellegére tekintettel nem vezethettek eredményre, amint azt az elsőfokú bíróság helytállóan kifejtette. A perben beszerzett aggálytalan, a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt hiányosságoktól mentes szakértői vélemény alapján is kétséget kizáróan megállapítható, hogy a szerződés tárgyát képező munkarészek hiánytalanul elkészültek, a négy utcát a felperes teljes egészében leaszfaltozta.

Az alperesi minőségi kifogásokat - az árleszállítási igény részleges eredményességét meghaladóan - a perben rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá.

Az alperes DVD felvételekkel bizonyítani kívánt előadásával szemben a kirendelt szakértő aggálytalan véleményében a szemle tapasztalatai alapján azt állapította meg, hogy a ... utcai burkolat nem szerződésszerű vastagságától eltekintve a burkolat minősége megfelelt az öt éves burkolattól elvárható minőségnek (80. sorszámon érkezett II. számú kiegészítő szakértői vélemény 4. oldal).

A II. ütem (... és ... utca) megfelelő minőségű és mennyiségű kivitelezését az alperes sem vitatta.

Az I. ütemmel kapcsolatos (kötbérigényt magában foglaló) alperesi beszámítási kifogás elutasítása szintén maradéktalanul helytálló. Tény, hogy a felek a szerződésben sem a munkaterület átadása, sem a munkakezdés időpontját nem határozták meg. Ugyanakkor a szerződés a felperes számára igen rövid kivitelezési határidőt írt elő a munkaterület dokumentált alperesi átadásának kötelezettségével. Az alperes részéről a munkaterület szerződésszerű, dokumentált átadására nem vitásan 2006. október 11-én került sor, ugyanakkor nem merült fel adat arra nézve, hogy az alperes már ezt megelőzően is felajánlotta volna a felperesnek a munkaterület átadását, amitől a felperes indokolatlanul elzárkózott volna. Az pedig nyilvánvaló, hogy a munkaterület szerződés szerinti dokumentált átadásáig a felperes a kivitelezést nem tudta megkezdeni, így a tíz napi késedelem nem róható a felperes terhére, a Ptk. 246. § szerinti kötbérfelelőssége nem állapítható meg.

A támogatási összeg folyósításának elmaradása az alperes állításával szemben a szerződés 7.4. pontja alapján nem eredményezheti az alperes mentesülését a vállalkozói díj megfizetése alól. A szerződés 7.4. pontjában meghatározott feltétel Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti helyes értelmezése szerint arra az esetre irányadó, ha az alperes megkapja a támogatást, ugyanakkor nyilvánvalóan nem jelenti, nem jelentheti azt, hogy amennyiben az alperes nem jut hozzá a támogatáshoz, akkor mentesül a vállalkozói díj fizetési kötelezettsége alól.

Mindezekre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperest az általa teljesített szolgáltatás ellenértékének megfelelő vállalkozói díj megilleti, míg az alperes beszámítási kifogása alaptalan.

Az alperes viszontkeresetében előterjesztett kártérítési igényét arra alapította, hogy 50%-ban a felperes jogellenes és felróható magatartása következtében esett el a támogatási összegtől; a felperes jogellenes felróható magatartását abban jelölte meg, hogy az I. ütem kivitelezése nem a szerződés szerinti I. osztályú minőségben és mennyiségben történt, a II. ütem tekintetében pedig a ... utca aszfaltozása nem valósult meg.

A rendelkezésre álló adatok alapján bírói bizonyossággal megállapítható, hogy a támogatás visszavonására azért került sor, mert az alperes megsértette a támogató szervezettel kötött támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeit, így a támogatás igénylésekor valótlan, hamis adatot szolgáltatott, illetve a jogszabályi rendelkezések szerinti határidőben bejelentési kötelezettségét sem teljesítette. (9.bd. pont, 9. bb. pont)

A ... Tanács 2007. december 14-i ülésén meghozott ... határozata nem hagy kétséget afelől, hogy a támogatás visszavonására kizárólag az alperes (jogellenes és felróható) magatartásának a következményeként került sor, így a támogatás visszavonásával kapcsolatosan a felperes kártérítő felelőssége Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt feltételek hiányában nem állapítható meg. A támogatás visszavonásáról szóló határozat aggálymentesen cáfolja azon alperesi állítást, amely szerint a támogatás megvonására a felperesi kivitelezés minőségi, illetőleg mennyiségi hibái vezettek.

Az árleszállítás körében előterjesztett viszontkereseti kérelmében arra hivatkozott, hogy az I. ütem kivitelezése során a felperes nem a szerződésben előírt (5 cm) vastagságban készítette el az aszfaltburkolatot, és a felperesi munkamennyiség tételes felmérése alapján a viszontkeresetében megjelölt összegű árleszállítás indokolt.

Az alperes árleszállítási igényével összefüggésben rögzítendő, hogy a felek fix átalányáras szerződést kötöttek. Az átalánydíjas építési szerződés lényege, hogy a felek a szolgáltatás ellenértékét egy összegben, végleges jelleggel határozzák meg, a szerződés teljesítése, a szerződésben meghatározott munkaeredmény

létrehozása esetén az így rögzített fix vállalkozói díj az eredmény megvalósítása érdekében ténylegesen elvégzett munka mennyiségétől függetlenül megilleti a vállalkozót, tételes elszámolásnak nincs helye, az átalánydíj kizárólag a teljes egészében elmaradt munkarészekkel kapcsolatos díjtételekkel csökkenthető. (BH.1988 457; GH. 2004. 322; BDT. 2005. 1125).

A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény átalányáras elszámolás mellett aggálymentesen 10.500.000 forintban határozta meg az árleszállítás indokolt összegét, melyet az elsőfokú bíróság helytállóan fogadott el ítékezésének alapjául. Az alperes fellebbezésében hivatkozott 89. sorszámú szakértői vélemény-kiegészítés tételes elszámolásra áttérés esetére állapít meg 25.500.000 forint indokolt árleszállítási összeget, amely a felek jogviszonyában a kifejtettek szerint nem alkalmazható.

A perköltség körében előterjesztett alperesi fellebbezés is megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság mind a felperes keresete, mind az alperes viszontkeresete alapján a peres felek pernyertesség-pervesztességének arányát helytállóan értékelte, és annak következményét helyesen vonta le a perköltségviselés körében. A fellebbezés tükrében az ítélőtábla kiemeli, hogy a Pp. 75. § (1) bekezdése szerinti perköltség részét képezi a szakértői díj is. A Pp. 76. § (1) és 77., továbbá 78. § (1) bekezdésének egybevetéséből ugyanakkor az következik, hogy a bizonyítás költségeit a bizonyító fél előlegezi, míg a pereszt fél viseli. Így a szakértői díj, mint perköltség viselése során is a pernyertesség-pervesztesség tényleges aránya az irányadó.

Az alperes fellebbezésében új tényként hivatkozott arra, hogy a felperesi teljesítés alkalmatlan a rendeltetésszerű használatra.

Ezen új tényállítás - a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel - a másodfokú eljárás során már nem volt figyelembe vehető.

Az alperes fellebbezésében előterjesztett további (szakértői) bizonyítási indítványa sem volt teljesíthető, hiszen az első fokon előadott tényállításokkal összefüggésben a perben kirendelt szakértő részletes vizsgálatot folytatott le, és aggálytalan véleményt készített, következésképpen a bizonyítási indítvány a Pp. 164. § és 235. § (1) bekezdésére figyelemmel sem volt teljesíthető.

A árleszállításhoz kapcsolódó kamatigény tekintetében ugyanakkor az alperes fellebbezése megalapozott. A Pp. 247. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem volt akadálya annak, hogy a járulékokra az alperes igényét előterjessze. A vállalkozói díj árleszállítás összegével azonos része tekintetében a felperes annak alperesi átutalását követő naptól (2007. június 2-től) késedelembe van, ezért a Ptk. 301. §-a alapján az alperes részére a szerződésében írt mértékű késedelmi kamatot tartozik megfizetni.

A fent kifejtettek szerint az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatta, egyebekben az érdemben és indokaiban helytálló ítéletet helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A másodfokú eljárásban a felperes teljes egészében pernyertesnek minősül, a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes másodfokú eljárással összefüggésben keletkezett, ügyvédi munkadíj formájában felmerült perköltségét az alperes köteles megfizetni. Az ügyvédi munkadíjat az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdése alapján - az elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban álló mértékben - állapította meg.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illeték az állam terhén marad a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) és 14. §-a alapján.

Budapest, 2013. február 26.

dr. Felker László s.k.,
a tanács elnöke

dr. Senyei György s.k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.,
bíró